

ÅRSMELDING 2018

FOR KONTROLLUTVALGET I

ASKØY KOMMUNE

1.	<i>Formål og oppgaver for kontrollutvalget</i>	3
2.	<i>Sammensetning av kontrollutvalget</i>	3
3.	<i>Om virksomheten i 2018</i>	3
4.	<i>Sekretariatsordningen</i>	3
5.	<i>Revisjonstjenesten</i>	4
6.	<i>Arbeid med forvaltningsrevisjon</i>	4
6.1.	Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020	4
6.2.	Gjennomføring av prosjekt innen forvaltningsrevisjon	6
6.2.1.	Tilpasset opplæring, spesialundervisning og samarbeid med PPT	6
6.2.2.	Investeringsprosjekt vann og avløp	7
6.2.3.	Undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling.....	8
6.2.4.	Saksforberedelse og vedtaksoppfølging	10
6.2.5.	Samhandlingsreformen	10
6.2.6.	Kommunal utleievirksomhet av eiendom	12
6.2.7.	Oversikt over bestillinger fra kommunestyret til kontrollutvalget	12
7.	<i>Arbeid med selskapskontroll</i>	13
7.1.	Plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2020	13
7.2.	Gjennomført selskapskontroll i 2018	14
8.	<i>Arbeid med regnskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen i Askøy kommune</i>	14
8.1.	Den økonomiske situasjonen i Askøyhallene KF.....	14
8.2.	Den økonomiske situasjonen i Askøy kommune	14
9.	<i>Andre saker kontrollutvalget har behandlet</i>	15
10.	<i>Kontrollutvalget i Askøy kommune på hjemmesiden</i>	15

1. Formål og oppgaver for kontrollutvalget

Formålet med kontrollutvalgets arbeid er å medvirke til at det blir allmenn tillit til at kommunen sine oppgaver blir løst på best mulig måte, og i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. I «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» finner en i kap. 3 «Alminnelige regler om kontrollutvalgets ansvar og oppgaver». I § 4 står det bl.a. dette:

«Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.»

2. Sammensetning av kontrollutvalget

For valgperioden 2015 – 2019 er kontrollutvalget sammensatt slik:

Leder Petter Haraldsen Haugland (H)
Nestleder Øystein Holmelid (AP)
Ketil Lavik (AL)
Nansy S. Lyngbø (FRP)
Karoline Salamonsen (AP)

Petter Haraldsen Haugland (H) og Karoline Salamonsen (AP) sitter i kommunestyret

3. Om virksomheten i 2018

- Kontrollutvalget hadde 6 møter.
- Kontrollutvalget behandlet 74 saker.
- Kontrollutvalget har åpne møter.
- Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalget
- Rådmann og andre ansatte i kommunen har møtt for å informere til kontrollutvalget, når de er blitt innkalt
- Revisjonen har også møtt på møtene i kontrollutvalget.
- Kontrollutvalget har fått tilgang til den informasjon det ble bedt om.

4. Sekretariatsordningen

I kommuneloven § 77 pkt. 10 står det at kommunestyret skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget. Sekretærfunksjonen kan ikke legges til kommunen sin administrasjon.

Utdrag fra § 20 i Forskrift om kontrollutvalg - «Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretærbistand som til enhver tid tilfredstiller utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og et utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens administrasjon.»

Askøy kommune inngikk kontrakt med sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune på å utføre sekretariatstjenester for kontrollutvalget fra 01.07.2017. Roald Breistein har utført sekretæroppgavene for utvalget.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er forøvrig sekretariat for kontrollutvalget i fylkeskommunen, samt kontrollutvalgene i disse kommunene: Voss, Øygarden, Samnanger, Stord, Kvinnerad, Bømlo, Tysnes, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang,

Odda, Fusa, Sund, Fitjar og Vaksdal. I tillegg til dette er sekretariatet også sekretær for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd.

5. Revisjonstjenesten

Kontrollutvalget skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltningen. Utvalget må holde seg orientert om hvilke saker revisjonen arbeider med og føre tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og foregår i samsvar med forskrift og vedtak.

Deloitte AS ble på ny valgt som revisor for Askøy kommune med virkning fra 01.07.2018 etter en forutgående konkurranse.

Deloitte har lagt frem revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapporter og annen informasjon om revisjonen sitt arbeid.

På grunnlag av revisjonen sine rapporter, regnskapsplan og annen informasjon, har utvalget ført tilsyn med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og vedtak. Utvalget skal videre i samarbeid med revisjonen gjennomføre en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler, med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til daglig er det den valgte revisor som utfører tilsynet og kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalget har et eget ansvar med å se til at arbeidet blir tilfredsstillende utført. Kommuneloven stiller krav om at utvalget selv må vise en aktiv holdning. For å få utført det arbeid utvalget er pålagt, er en avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vært godt med de aktuelle aktører.

Ansvarlig revisor har vært partner i Deloitte, Unni-Renate Moe. Hun har i tråd med regelverket lagt fram egenvurdering for at Deloitte er uavhengig i forhold til Askøy kommune.

6. Arbeid med forvaltningsrevisjon

6.1. Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 10 om Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon lyder slik:

"Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter."

Etter innstilling fra kontrollutvalget gjorde kommunestyret i Askøy kommune slikt vedtak i møte 15.12.2016:

«Kommunestyret godkjenner plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2020 slik den foreligger, med følgende prioriterte prosjekter:

1. Investeringer innen vann og avløp (VA)
2. PPT og vedtak om spesialundervisning
3. Saksforberedelse og vedtaksoppfølging
4. Helsestasjon og skolehelsetjeneste

5. Bemanning i barnehager
6. Vedlikehold av kommunale bygg
7. Oppfølging av barn med særskilte behov i barnehagen
8. Samhandling mellom teknisk avdeling og avdeling for areal og samfunn
9. HMS og sykefravær
10. Arkivering, journalføring og publisering (offentlig tilgjengelighet)
11. Innleie av konsulenter
12. Tilpasning til samhandlingsreformen

Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Dersom kommunestyret ber kontrollutvalget gjennomføre en forvaltningsrevisjon, eller kontrollutvalget gjør risiko- og vesentlighetsvurderinger som tilsier at andre områder bør prioriteres, kan kontrollutvalget avvike fra vedtatt plan for forvaltningsrevisjon. Dersom kontrollutvalget finner det hensiktsmessig kan plan for forvaltningsrevisjon rulleres i løpet av perioden.»

I tråd med siste setning i vedtaket over vurderte kontrollutvalget i møte 22.02.2018 om de skulle gjennomføre rulling av planen og det ble gjort slikt vedtak:

1. Bestilling fra Deloitte om rulling av plan for forvaltningsrevisjon må utgå grunnet budsjettsituasjonen for 2018.
2. Sekretariatet blir bedt om å forberede en sak til møtet 23.05.18 med formål å kjøre en bredere prosess internt i kontrollutvalget for å få rullert plan for forvaltningsrevisjon.

I tråd med punkt 2 i vedtaket behandlet kontrollutvalget i møte 23.05.2018 på nytt spørsmålet om de skulle gjennomføre rulling av plan for forvaltningsrevisjon og det ble gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget ber Deloitte utarbeide forslag til prosjektplan for gjennomføring av minirulling av plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 i Askøy kommune, inkl. formål, problemstillinger, ev. avgrensinger, ressursbruk og leveringstidspunkt.
2. Forslag til prosjektplan skal leveres sekretariatet innen 06.06.2018.
3. Kontrollutvalget gir leder i utvalget, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.
4. Prosjektplanen blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering i møte 13.09.2018.

I tråd med vedtaket over ble det gjennomført en prosess, ledet av Deloitte, med tema minirulling av plan for forvaltningsrevisjon i møte 11.09.2018. Foruten kontrollutvalget deltok både rådmann og ordfører i denne prosessen. Det ble fattet slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet slutter seg til endringene som må gjøres i plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 for Askøy kommune, som resultat av endret risikobilde.
2. Revidert plan sendes sekretariatet innan 27.09.2018 for endelig godkjenning i møte 18.10.2018.

Revidert plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 ble endelig godkjent i møte i kontrollutvalget 18.10.2018. Av denne går det fram at disse 12 forvaltningsrevisjonsprosjektene er definert i prioritert rekkefølge:

1. **Tilpasning til samhandlingsreform, er under arbeid**
2. Psykososialt læringsmiljø (§ 9a)
3. Effekt av prosjektet «snu omsorgstrappen»
4. Oppfølging av barn med særskilte behov i barnehagen
5. Innkjøp
6. Vedlikehold og fornying av barnehagebygg, anlegg og lekeapparater

7. Internkontroll innen helse og omsorg
8. Vedlikehold av kommunale bygg
9. Kontraktsoppfølging
10. HMS og sykefravær
11. Vedlikehold av veier
12. Informasjonssikkerhet

6.2. Gjennomføring av prosjekt innen forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal benytte for å sikre at kommunen på best mulig måte tar hensyn til innbyggerne sine behov og retter.

Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. I forskrift om kontrollutvalg står det at «Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.»

Kontrollutvalet har et særskilt ansvar for å følge opp at kommunestyret sine vedtak i forbindelse med behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon vert fulgt opp. Det blir vist til «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» § 12 «Oppfølging av forvaltningsrevisjoner» der det står dette:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»

6.2.1. Tilpasset opplæring, spesialundervisning og samarbeid med PPT

Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon innen tilpasset opplæring, spesialundervisning og samarbeid med PPT i 2017. Rapport etter prosjektet ble behandlet i kommunestyret 28.09.2017 som gjorde slikt vedtak etter innstilling fra kontrollutvalget:

«Kommunestyret slutter seg til revisjonens vurderinger i rapporten om tilpasset opplæring, spesialundervisning og samarbeid med PPT i Askøy kommune.

I samsvar med revisjonens anbefalinger ber kommunestyret rådmannen å sette i verk følgende tiltak:

1. *Sørge for at skolene i kommunen innarbeider en fremgangsmåte som sikrer at lærerne systematisk og løpende vurderer om alle elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-11 fjerde ledd.*
2. *Tydeliggjøre i hvilken grad og hvordan PPT skal bistå skolene med råd og veiledning når det gjelder tilpasninger innenfor den ordinære opplæringen.*
3. *Sikre at det alltid blir vurdert og eventuelt prøvd ut tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet i tilfeller der det er tvil om en elev har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, jf. oppl. § 5-4 første ledd.*
4. *Sikre at alle undervisningsgrupper er pedagogisk forsvarlige, jf. oppl. § 8-2.*
5. *Gjennomgå arbeidet med tidlig innsats ved skolene, og sikre at kravene som er stilt i oppl. § 1-3 er oppfylt, både med tanke på at målgruppen er 1. til 4. trinn, og at innsatsen skal rettes særskilt mot elever med svake ferdigheter i lesing og regning.*
6. *Sikre at PPT har tilstrekkelig kapasitet til å i fortsatt økende grad jobbe systemrettet overfor skolene, i samsvar med oppl. § 5-6.*
7. *Sikre at PPT i tilstrekkelig grad er tilgjengelig for drøfting av enkeltsaker med skolene.*
8. *Sikre at sakkyndige vurderinger av elevers behov for spesialundervisning blir utarbeidet innen rimelig tid og uten ugrunnet opphold, jf. fv. § 11 a.*

9. Sikre at det blir etablert retningslinjer og rutiner som tydeliggjør saksgangen i forbindelse med spesialundervisning, hvem som har ansvar for hva i de ulike fasene, og hvilke maler og skjema som skal brukes når.
10. Sikre at saksbehandlingen er i samsvar med krav i regelverket, herunder:
  - a. Sikre at det innhentes samtykke fra foreldre og/eller elev før det blir fattet vedtak om spesialundervisning, jf. oppl. § 5-4
  - b. Sikre at vedtak om spesialundervisning blir fattet innen rimelig tid og uten ugrunnet opphold, jf. fvl. § 11 a
  - c. Sikre at det blir fattet vedtak om avslag dersom skolen vurderer at eleven ikke har rett på spesialundervisning
  - d. Sikre at det alltid blir utarbeidet sakkyndig rapport før det fattes vedtak om spesialundervisning, og at det alltid fattes vedtak før det gis spesialundervisning, jf. oppl. § 5-3
  - e. Sikre at skolen sender foreløpig svar til eleven eller elevens foresatte i de tilfeller dette er påkrevd etter fvl. § 11 a
  - f. Sikre at enkeltvedtak om spesialundervisning som avviker fra sakkyndig vurdering blir særskilt begrunnet, jf. oppl. § 5-3

Kommunestyret ber rådmannen sende tilbakemelding til kommunestyret og kontrollutvalget når tiltakene er iverksatt, senest sommeren 2018.

Rådmannen utreder budsjettmessige konsekvenser av anbefalingene til revisjon. Budsjettmessige konsekvenser synliggjøres i grunnlagsdokumenter for behandling av budsjettet for 2018.

Revisjonens rapport og anbefalinger sendes til Utvalg for oppvekst for oppfølging. Kommunestyret ber fagutvalget følge opp rapporten gjennom løypemeldinger.»

Kontrollutvalget behandlet sak om oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen i møte 18.10.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget ser positivt på det betydelige arbeidet som Askøy kommune har lagt ned for å forbedre rutinene etter forvaltningsrevisjon innen tilpasset opplæring, spesialundervisning og samarbeid med PPT.
2. På bakgrunn av at det som går frem av tilbakemeldingen ber kontrollutvalget om ny status på arbeidet i form av skriftlig tilbakemelding på vedtaket fra kommunestyret 28.09.2017, innen 11.04.2019.

6.2.2. Investeringsprosjekt vann og avløp

Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon innen investeringsprosjekt vann og avløp i 2017. Rapport etter prosjektet ble behandlet i kommunestyret 02.11.2017 som gjorde slikt vedtak etter innstilling fra kontrollutvalget:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport investeringsprosjekt vann og avløp ber kommunestyret rådmannen sørge for at det blir etablert et helhetlig prosjektstyringssystem for investeringsprosjekter i VA som blant annet inkluderer:

1. Retningslinjer og rutiner for gjennomgang av roller, ansvar og ressursbehov i prosjektets ulike faser, herunder rutiner for å identifiserer eventuelle gap mellom tilgjengelig og nødvendig kompetanse for å avdekke ev. behov for ekstern kompetanse.
2. Rutiner for utarbeidelse av oversikter over prosjektorganisasjonen i investeringsprosjekter, inkludert informasjon om alle relevante rapporteringslinjer og rapporteringsansvar.
3. Retningslinjer og rutiner for utarbeidelse av kalkyler og kostnadsestimater, inkludert prinsipper for fastsettelse av usikkerhet.
4. Retningslinjer og rutiner for å identifisere, vurdere, dokumentere og behandle usikkerhet i kostnadsoverslagene.
5. Prinsipper for bruk av forprosjekt, og rutiner for å vurdere behov for forprosjekt
6. Retningslinjer og rutiner som sikrer at vesentlig risiko i investeringsprosjekter blir vurdert og

- håndtert, både ved oppstart av et investeringsprosjekt, og underveis i prosjektet. Dette gjelder blant annet risiko knyttet til økonomi, fremdrift og kontrakter.*
- 7. Krav til kvalitetssikring av sentrale aktiviteter i prosjektstyring og -gjennomføring, samt rutiner for å dokumentere gjennomført kvalitetssikring.*
  - 8. Krav til skriftliggjøring og arkivering i gjennomføringen av investeringsprosjekter.*
  - 9. En formalisering og tydeliggjøring av krav til kontraktsoppfølgingen i investeringsprosjekter.*
  - 10. Rutiner for utarbeiding av en samlet oversikt over alle meldte og godkjente endringer i prosjekter.*
  - 11. Rutiner for utarbeiding av prosjektrekskap som muliggjør en overordnet og samlet oppfølging av prosjektøkonomien.*
  - 12. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.02.2018 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.*
  - 13. Saksdokumentene og Deloitte sin revisjonsrapport sammen med forvaltningsrevisjonen fra 2014 oversendes det selskap som skal foreta undersøkelser jf. kommunestyrets vedtak FO 27/17 og F-sak PS 90/17.*
  - 14. Legge frem sak vedrørende oppbygging av kompetanse i egen regi for prosjektledelse, for å få ned kostnadene ved kjøp av konsulent tjenester.*
  - 15. Rådmannen bes om å gi en vurdering av om internkontrollsystemet har fungert tilfredsstillende i forhold til gjennomføring av investeringsprosjekter innenfor vann og avløp. Hvis vurderingen avdekker svakheter i internkontrollen, hvilke tiltak vil rådmannen iverksette for å få en tilfredsstillende internkontroll på plass?»*

I tråd med punkt 12 i vedtaket over behandlet kontrollutvalget saken i møte 22.02.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

- 1. Kontrollutvalget registrerer at rådmannen ikke har klart å levere handlingsplanen innen den fristen kommunestyret har vedtatt.*
- 2. Kontrollutvalget ber om at handlingsplanen leveres sekretariatet senest innen 15.03.18 slik at den kan legges frem for kontrollutvalget i møte 05.04.18.*

Utover dette har rådmannen orientert kontrollutvalget om oppfølging av saken ved tre anledninger i 2018, senest i møte 11.09.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

- 1. Kontrollutvalget ser positivt på det arbeidet som er startet opp etter forvaltningsrevisjon av investeringsprosjekter innen vann og avløp.*
- 2. Da det fortsatt er mye arbeid som gjenstår ber kontrollutvalget om ny status i form av skriftlig tilbakemelding innen 01.05.2019.*

6.2.3. Undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling

Kommunestyret i Askøy kommune behandlet endelig rapport om undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling i møte 07.06.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

«Hovedrapport med tilleggsrapporten fra BDO viser at det ikke har foregått korrupsjon eller andre straffbare forhold i Askøy kommune.

- 1. Kommunestyret tar rapporten fra BDO «Rapport om undersøkelse – levering av tjenester til teknisk avdeling i Askøy kommune i perioden 2009 – 2017 og tilleggsrapport til etterretning.*
- 2. Rapporten med tillegg oversendes rådmannen og kontrollutvalget for videre oppfølging.*
- 3. Innkomne forslag fra AP, FrP og Krf følger saken.»*

Det var særlig forslaget fra fremskrittspartiet som kunne tolkes som en konkret bestilling til kontrollutvalget. Dette lød slik:

«Kommunestyret vil påpeke grunnlaget for BDO rapporten var påstander/antydninger av det det har foregått straffbare handlinger i Askøy kommune. Ut fra dette utgangspunktet tar kommunestyret til etterretning og finner det tilfredsstillende at det ikke er kommet frem noen antydninger på korrupsjon eller straffbare handlinger i rapporten. Kommunestyret vil påpeke sviktende regelverk og rutiner og ber om at dette blir fulgt opp. Ut fra dette ber kommunestyret følgende blir fulgt opp.

Kontrollutvalget:

- 1. Tidligere forvaltningsrevisjoner fra rådmannen*
- 2. Komme med forslag til innkjøpsregler*
- 3. Habilitet for ansatte og politikere*
- 4. Skriftlige rutiner og oppfølging av vedtak*
- 5. Regler og rutiner vedrørende handel mellom kommunale ansatte og leverandører.*
- 6. Rutiner og dokumentasjon vedrørende ansattes og politikeres forretningsvirksomhet og bruk av disse.*
- 7. Regelverk og registrering av bi verv for kommunens ansatte.*
- 8. Lage regelverk om ansettelsesforhold for politikere og leverandører/konsulentfirma som brukes av Askøy kommune.*
- 9. Få på plass et gaveregister for ansatte og politikere*
- 10. Etablere rutiner og system for kostnad kalkyler slik at disse er forsvarlig før det tas beslutninger innenfor investeringer.*
- 11. Usikkerheter og risiko eller endring i forutsetninger må synlig og tydeliggjøres så snart disse er kjent overfor politikerne.*
- 12. Vurdere hvor stor usikkerhet som vil være akseptabel i de ulike faser før saker legges frem for politisk nivå.*
- 13. Fortløpende vurdere investeringer inn mot endrende behov.*
- 14. Dokumentasjon vedrørende etter prøvelse.»*

Saken ble lagt frem for kontrollutvalget i møte 18.10.18 med slik anbefaling fra sekretariatet:

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget sender saken tilbake til kommunestyret med forslag om at det er rådmannen som skal lage rutiner, prosedyrer og regler som kommer frem i sak PS 63/18 fra møte i kommunestyret 07.06.2018. Videre blir det anbefalt at kontrollutvalget får i oppgave på vegne av kommunestyret å følge opp at disse rutinene kommer på plass.

Kontrollutvalget fikk informasjon fra rådmannen om status på oppfølging av endelig rapport (BDO rapport) om undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling i samme møte der det ble gjort slikt vedtak:

- 1. Kontrollutvalget ber rådmannen komme med felles skriftlig og muntlig tilbakemelding til første møte i utvalget i 2019 om status på hva som er gjort med forbedringspunktene som er kommet frem i BDO rapportene og forvaltningsrevisjon investeringsprosjekter vann og avløp.*
- 2. Kontrollutvalget ber om at tilbakemeldingen blir gitt på hvert enkelt forbedringspunkt som kommer frem i rapportene.*

Kontrollutvalget vedtok også slik innstilling til kommunestyret i dette møtet:

- 1. Kommunestyret ber rådmannen lage rutiner, prosedyrer og regler som kommer frem i sak PS 63/18 fra møte i kommunestyret 07.06.2018.*
- 2. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget følger opp at rutinene kommer på plass.*

Kommunestyret behandlet saken i møte 01.11.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen lage og implementere rutiner, prosedyrer og regler som kommer frem i sak PS 63/18 fra møtet i kommunestyret 07.06.2018.
2. Kommunestyret ber kontrollutvalget følge opp at rutinene, reglene og prosedyrene kommer på plass, praktiseres og etterleves.
3. Fremskrittspartiets forslag oversendes rådmannen

Det er avtalt at rådmannen skal rapportere til og orientere for kontrollutvalget i første møte i 2019 om status i oppfølgingsarbeidet.

6.2.4. Saksforberedelse og vedtaksoppfølging

Kontrollutvalet bestilte forvaltningsrevisjon av saksforberedelse og vedtaksoppfølging i møte 22.02.2018, Revisjonsrapport ble behandlet i kontrollutvalget 29.11.18 der det ble vedtatt slik innstilling til kommunestyret:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport av saksforberedelse og vedtaksoppfølging, ber kommunestyret rådmannen sørge for å:

1. Utarbeide skriftlige rutiner som tydeliggjør
  - a) hvilke momenter, forhold og vurderinger som skal inngå i saksfremlegg fra administrasjonen til politisk nivå, herunder om det er forhold og vurderinger i saker som det er knyttet usikkerhet til, og
  - b) gjeldende praksis for kvalitetssikring av saksfremlegg.
2. Sikre at alle medarbeidere som arbeider med å skrive saksfremlegg gjennomfører kurset som er utarbeidet for dette området.
3. Avklare detaljeringsgraden i budsjettet med politikerne for å sikre at kommunestyret får dekt sitt informasjonsbehov i anledning budsjettbehandlingen.
4. Sikre at system, rutiner og praksis som er etablert for registrering og oppfølging av status for iverksettelse av vedtak blir utvidet til å omfatte vedtak fattet i utvalg for oppvekst og utvalg for teknikk og miljø.
5. Etablere mer systematisk rapportering på administrasjonens oppfølging av politiske vedtak, som også omfatter rapportering på eventuelle avvik i vedtaksoppfølgingen
6. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.04.2019 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.

Etter planen skal revisjonsrapporten behandles i kommunestyret 07.02.2019

6.2.5. Samhandlingsreformen

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon av tilpasning til samhandlingsreformen i møte 11.09.2018. Av den godkjente prosjektplanen går det frem at revisjonen har slikt formål:

«Formålet med forvaltningsrevisjonen vil være å undersøke om helse- og omsorgstjenestene i Askøy kommune er organisert på en formålstjenlig måte for å ivareta kommunens oppgaver som følger av samhandlingsreformen, og for å ivareta behovene til de ulike pasientgruppene. Videre er det et formål å undersøke om det er etablert system for samhandling med helseforetak som sikrer tilstrekkelig oppfølging av pasienter før, under og etter sykehusopphold. Det er også et formål å undersøke hvilke økonomiske konsekvenser

samhandlingsreformen har fått for kommunen, og om det er etablert system og rutiner for å sikre realistisk budsjettering og god økonomistyring av helse- og omsorgstjenestene.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt formål har revisjonen formulert følgende problemstillinger:

1. Er helse- og omsorgstjenestene i Askøy kommune **organisert på en hensiktsmessig måte** for å ivareta kommunens oppgaver som følger av samhandlingsreformen, og for å ivareta behovene til de ulike pasientgruppene? Under dette:
  - a) I hvilken grad har kommunen tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å ta imot utskrivningsklare pasienter og følge disse opp enten på institusjon eller i hjemmet?
  - b) Har kommunen gjennomført kartlegginger for å identifisere om det er pasientgrupper som ikke får tilfredsstillende oppfølging i etterkant av innføring av samhandlingsreformen?
  - c) I hvilken grad gjennomfører kommunen risiko- og sårbarhetsanalyser for å avdekke hvor det eventuelt er risiko for svikt, feil eller mangler i tjenestene som er berørt av samhandlingsreformen?
  - d) I hvilken grad betaler kommunen for overliggendøgn?
  - e) Har kommunen etablert et tilbud med kommunale døgnplasser for øyeblikkelig hjelp, som fungerer som forutsatt?
  - f) I hvilken grad har kommunen vurdert og satt i verk tilstrekkelig helsefremmende og forebyggende tiltak som forebygger og reduserer behovet for sykehusinnleggelser?
  - g) I hvilken grad er det lagt til rette for samhandling mellom ulike helse- og omsorgstjenester internt i kommunen?
  - h) I hvilken grad er de fysiske forholdene i helse- og omsorgstjenesten (utstyr og bygningsmasse) tilstrekkelig dimensjonert og tilpasset for at kommunen skal kunne tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester, for eksempel til pasienter med behov for langvarige og koordinerte tjenester som ikke kan bo hjemme?
2. Har Askøy kommune etablert et hensiktsmessig system for samhandling mellom kommunen og helseforetak som sikrer tilstrekkelig oppfølging av pasienter før, under og etter sykehusopphold? Under dette:
  - a) I hvilken grad er det etablert system og rutiner for god og sikker informasjonsutveksling med helseforetak?
  - b) I hvilken grad mottar kommunen tilstrekkelig og tidsriktig informasjon fra helseforetak om pasienters behov etter utskrivning?
  - c) I hvilken grad blir det meldt avvik knyttet til informasjonsutveksling mellom kommunen og helseforetak?
  - d) I hvilken grad blir eventuelle avvik knyttet til informasjonsutveksling mellom kommunen og helseforetak fulgt opp og rapportert tilbake om på en systematisk måte?
3. Hvilke **økonomiske konsekvenser** har samhandlingsreformen fått for Askøy kommune, og har kommunen hensiktsmessige system og rutiner for å sikre **realistisk budsjettering og god økonomistyring** av helse- og omsorgstjenester? Under dette:
  - a) Hvilke økonomiske konsekvenser har samhandlingsreformen fått for Askøy kommune? Under dette:
    - i. Utgifter knyttet til sykehusopphold
    - ii. Kostnader ved tilpasning av helse- og omsorgstilbudet
  - b) I hvilken grad har kommunen rutiner for å sikre realistisk budsjettering av helse- og omsorgstjenester, som tar hensyn til budsjettmessig usikkerhet og konsekvenser av samhandlingsreformen?
  - c) I hvilken grad er det etablert systemer for å sikre økonomisk rapportering på og oppdatering av økonomiske prognoser for helse- og omsorgstjenestene gjennom året?

Etter planen skal revisjonsrapport leveres innen 30.04.2018.

6.2.6. Kommunal utleievirksomhet av eiendom

Kontrollutvalget behandlet interpellasjon FO 24/18 Utleie av Shelltomten i Skarholmen og Rundetårnet fra kommunestyret i møte 12.09.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber ordfører og rådmann om å komme i møte 18.10.2018 for å redegjøre for svar på interpellasjon fra Jann Atle Jensen (DEM), 24/18 fra kommunestyret 31.05.2018*
2. *Referatsakene ble ellers tatt til orientering*

I tråd med punkt 1 i vedtaket over orienterte ordfører og rådmann om saken i møte 18.10.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunestyret om å få en avklaring på om vedtaket i interpellasjon 24/18 i kommunestyret 31.05.2018 er en bestilling til kontrollutvalget på at det skal gjennomføres en revisjon på området.

Kommunestyret behandlet saken i møte 01.11.2018 der ble gjort slikt vedtak:

«Kommunestyret fastholder at vedtaket i FO 24/18 er en bestilling til kontrollutvalget på at det skal gjennomføres en revisjon på området.»

Kontrollutvalget behandlet på bakgrunn av vedtaket over saken i møte 29.11.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ønsker at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon innen kommunal utleievirksomhet av eiendom.*
2. *Deloitte blir bedt om å levere forslag til prosjektplan i tråd med de føringer utvalget har gitt, inkl. formål, problemstillinger, ev. avgrensinger, leveringstidspunkt og ressursbruk.*
3. *Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet senest innen 21.01.2019.*
4. *Prosjektplanen blir lagt frem for kontrollutvalget til godkjenning i første møte i 2019.*

6.2.7. Oversikt over bestillinger fra kommunestyret til kontrollutvalget

Kommunestyret gjorde slikt vedtak i møte 01.1.2018:

«Kommunestyret ber kontrollutvalget om en oversikt over bestillinger som tidligere er bestilt og vurdert av medlemmene i kontrollutvalget som sitter i kommunestyret har funnet grunnlag for å ikke gjennomføre revisjon.»

Saken ble behandlet i kontrollutvalget 29.11.2018 der det i saksutredningen fra sekretariatet bl.a. kom frem dette:

Oversikten viste at det er disse tre sakene som er aktuelle:

1. FO 16/17 – 11.05.2017 Interpellasjon v/Jann Atle Jensen (DEM) - Eiendomsskatt Diverse forhold. Vedtak i kommunestyret: *«Interpellasjon med svar oversendes Kontrollutvalget og revisjonen for anmodning om revisjon.»*

2. FO 32/17 – 02.11.2017 - Interpellasjon v/ Jann Atle Jensen (DEM) - Gebyrpraksis ved seksjon byggesak og private planer - Fagavdeling Areal og Samfunn. Vedtak i kommunestyret: «Saken oversendes til Kontrollutvalget.»
3. FO 10/18 – 12.04.2018 - Interpellasjon v/ Jann Atle Jensen (DEM) – Ansatte i barnevernet med eierskap og drift i private barnevernsfirma. Vedtak i kommunestyret: «Interpellasjonen oversendes kontrollutvalget.»

Kontrollutvalget valgte å ikke sette i gang revisjon av de 3 sakene. Når det gjelder sak 1 burde det kanskje vært gjort. For sak 2 og 3 er formuleringene i vedtaket fra kommunestyret ikke en klar bestilling til kontrollutvalget om å gjennomføre revisjon.

Alle 3 sakene er likevel vurdert opp mot andre viktige saker i forbindelse med rullering av plan for forvaltningsrevisjon som ble gjennomført i høst. I denne rulleringen ble ingen av de tre sakene vurdert til å ha så stor risiko og vesentlighet at de kom med på listen over de prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjektene for resten av valgperioden. Det er med andre ord en rekke andre områder som av kontrollutvalget blir vurdert til å ha større risiko for at ting kan gå galt, med større konsekvenser dersom det skulle gå galt og dermed viktigere for Askøy kommune å få gjort forbedringer innen.

Kontrollutvalget vedtok slik innstilling til kommunestyret i saken:

Kommunestyret tar redegjørelsen fra kontrollutvalget til orientering.

Etter planen skal saken behandles i kommunestyret 07.02.2019.

7. Arbeid med selskapskontroll

7.1. Plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2020

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 13 Selskapskontroll lyder slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.”

Etter innstilling fra kontrollutvalget gjorde kommunestyret i Askøy kommune slikt vedtak i møte 15.09.2016:

«Kommunestyret godkjenner plan for selskapskontroll 2016 - 2020 slik den foreligger, med følgende prioriterte prosjekter:

1. Askøy kommune sin eierskapsforvaltning
2. Trigger Jobb AS
3. Askøy kommunale Eiendomsselskap AS og datterselskap

Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Dersom kommunestyret ber kontrollutvalget gjennomføre en selskapskontroll, eller kontrollutvalget gjør risiko- og vesentlighetsvurderinger som tilsier at andre områder bør prioriteres, kan kontrollutvalget avvike fra vedtatt plan for selskapskontroll. Dersom kontrollutvalget finner det hensiktsmessig kan plan for selskapskontroll rulleres i løpet av perioden.»

7.2. Gjennomført selskapskontroll i 2018

Det er ikke gjennomført selskapskontroll i 2018.

8. Arbeid med regnskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen i Askøy kommune

8.1. Den økonomiske situasjonen i Askøyhallene KF

Kontrollutvalget behandlet årsmelding og regnskap 2017 for Askøyhallene KF i møte 23.05.2018 og vedtok slik uttalelse:

1. *Kontrollutvalget registrerer at Askøyhallene KF i 2017 hadde et regnskapsmessig merforbruk på kr. 402 571 og et netto driftsresultat på – 3,28 %, dvs. godt under anbefalingen til Riksrevisjonen.*
2. *Videre registrerer kontrollutvalget at disposisjonsfondet er på 0,35 %, også det godt under anbefalingen til Riksrevisjonen.*
3. *Kontrollutvalget støtter seg ellers til Deloitte sin uttalelse om den økonomiske situasjonen for Askøyhallene KF for året 2017, og har ikke øvrige merknader til denne.*
4. *Uttalelsen blir sendt kommunestyret via formannskapet.*

8.2. Den økonomiske situasjonen i Askøy kommune

Kontrollutvalget behandlet årsmelding og regnskap 2017 for Askøy kommune i møte 23.05.2018 og vedtok slik uttalelse:

1. *Kontrollutvalget vedtar utkast til uttalelse om Askøy kommune sitt årsregnskap for 2017.*
2. *På bakgrunn av det som kommer frem i revisjonsrapport nr. 9 for 2017 fra Deloitte ber kontrollutvalget om at rådmannen kommer i møte 13.09.2018 for å redegjøre for hva som er/vil bli gjort i forhold til anbefalingene i rapporten.*

Av oppsummering/anbefalinger fra kontrollutvalgets uttalelse som ble sendt kommunestyret gikk det frem dette:

- *Det anbefales at Askøy kommune prioriterer å sette fokus på forbedringsområdene som kommer frem i revisjonsrapport nr. 9 for 2017 fra Deloitte.*
- *Kontrollutvalget ser det som positivt av Askøy kommune i 2017 har tilfredsstillende driftsresultat og disposisjonsfond.*
- *Kontrollutvalget er bekymret for at Askøy kommune sin lånegjeld har vært høy flere år på rad og ligger langt over Riksrevisjonens anbefaling. Den er i 2017 på 119 % iff. driftsinntektene, mens det er anbefalt at den ligger under 75 %.*
- *Utvalget oppfordrer Askøy kommune om å omtale etikk i årsmeldingen for 2018 i tråd med kommuneloven § 48.5.*

I tråd med punkt 2 i vedtaket over orienterte rådmannen om status for oppfølging av revisjonsrapport nr.9 for 2017 fra Deloitte. Kontrollutvalget tok informasjon til orientering.

9. Andre saker kontrollutvalget har behandlet

- Orientering fra rådmannen om
  - Rutiner når det gjelder mistanke om misligheter, korrupsjon, varsling el.
  - Status i arbeidet med tilpasning til ny personvernlov
  - Oppfølging av tilsynsrapport fra arkivverket
- Kontrollrapport 2017 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen
- Årsmelding 2017 for kontrollutvalget
- Konsekvenser av vedtatt budsjett for kontroll og tilsyn for 2018
- Budsjettforslag for kontroll og tilsyn i 2019
- Invitasjon fra Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) om medlemskap
- Valg av kurs i regi av Deloitte

10. Kontrollutvalget i Askøy kommune på hjemmesiden

Kontrollutvalget vedtok å legge ut ny generell informasjon om utvalget og utvalgets aktivitet på Askøy kommune sin hjemmeside. Innkallinger, møteprotokoller, revisjonsrapporter og årsmelding for kontrollutvalget er nå tilgjengelig på hjemmesiden.

Askøy kommune

Kontrollutvalet
c/o Sekretariat for kontrollutvalet
Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900, 5020 Bergen

telefon: 55 23 90 00

e-post: hogne.haktorson@hfk.no

e-post: roald.breistein@hfk.no

e-post: kari.nygaard@hfk.no

e-post: kjartan.haugsnæs@hfk.no

e-post: helge.inge.johansen@hfk.no

e-post: kontrollutvalet@hfk.no